

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDOR Y MIHÁLY

Kiadó lapfőigazgató:

MÁRK ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.

Telefon: 14.

Az új közigazgatási törvény lehetetlenségei.

A kormányon levő nemzeti parasztpárt nevének és működésének örök megőrzőjéül a kormányhatalom decentralizációját szánta, ami — szerinte — legnagyobb alkotásában: az új közigazgatási törvényben jegecsedett ki.

Az új közigazgatási törvény alapján meg is ejtettek a választások, s most elsörnyülködve tapasztaljuk, hogy mennyire torzszülött alkotás ez.

Példákat hozunk fel állításaink igazolására.

Ezelőtt jó pár hónappal ejtettek meg Gyergyószentmiklós város tanácsánál is a választások, s még most is halvány sejtelve sincs senkinek arról, hogy vajjon mikor is lesz ugy Gyergyószentmiklós városának, mint Alfalu községnek állandó rendes tanácsa.

Vagy ott van Csikvármegye választmányának helyzete. Választását megerősítették, azonban e hó 20-án Kolozsvárt a megalakulását megsemmisítették.

Most mindenütt előlről kezdődik a komédia, előlről kezdődnek újra a felebbezések, megerősítések, megsemmisítések; egy örökös közigazgatási cirkulus-vitiózus ez, amelynek a világon semmi haszna nincsen, ellenben van szörnyű sok kára, amint azt alább is bizonyítjuk.

A törvénynek a választásokra vonatkozó intézkedéseiből, amelyek az életben egyáltalán nem váltak be, — nyilvánvalóvá vált, hogy ezt a törvényt a kormány érdeke diktálta, s semmi esetre sem a közérdek.

Már milyen paradoxon maga az a tény is, hogy mikor a választások levezetésére azok törvényességének biztosítása végett járásbíró jelöl ki a törvényt, ugyanakkor a választások elbírálására, tehát egy esküt tett járásbíró ténykedésének felülbírlatára a vármegyei tanácsot jelöli meg, tehát egy tisztán politikai jellegű és politikában fogantatott erkölcsi testületet, amely bármelyik választásra nyugodtan rámondhatja, hogy: „Ha akarom, vemhes, ha akarom, nem vemhes.”

Frivol játék tehát ez a törvénnyel, s ezzel ismét eggyel több okunk van meggyőződésünkről, hogy az egész cirkusz nem egyéb, mint kormány-, párt- és egyéni érdekeket szolgáló intézmény.

És most lássuk az érem másik oldalát, amely azokat a károsodásokat takarja, amelyek ebből a lehetetlen helyzetből állanak elő.

A törvény (!) azt írja elő, hogy az interimár bizottság nyolc hétnél tovább nem maradhat a helyén, hanem

át kell adnia azt az újonnan megválasztott tanácsnak.

Ez a törvénynek nevezett kormány-, párt- és egyéni érdekeket biztosító intézmény azt is előírja, hogy az interimár bizottságnak csupán a közület adminisztrálása a feladata, de vagyoni elhatározásokra nincsen meg a jogköre, így tehát például az évi költségvetést sem állíthatja össze.

Városunkban például a következő a helyzet. Volt egy interimár bizottság, amely lemondott, de amelynek lemondása még nincsen elfogadva. De van egy másik interimár bizottság is, amelyik in effigie létezik, habár még kinevezése nem jött meg. A régi interimár bizottság azért nem dolgozik, mert lemondott; igaza is van! — a másik azért nem dolgozik, mivel még kinevezése nincs; neki is igaza van! s közben a városnak nincs költségvetése, a költségvetésben ez évre előirányzott munkálatokat az idő előrehaladottsága miatt — hiszen mindjárt már eltelt az esztendő fele — már nem lehet még kiírni sem. A sok baba között tehát elveszett a gyermek, a város és polgárságának közérdeke.

De hát mit jelent ez egy kormány-, vagy pártérdek biztosítása mellett?

Őszintén mondjuk, szörnyen csodálkozunk először azon, hogy városunk polgársága ezt a helyzetet oly birkatürellemmel viseli; másodsor pedig nagyon csodálkozunk azon, hogy Csikvármegye prefektje, ki nemcsak prefekt, hanem egyúttal a törvények

betartásának is egyik őre, mint ügyvéd, nem érzi ennek a helyzetnek a fonákságát. Nagyon semmibe veheti ennek a városnak a polgárságát, mikor érdekeit ennyire mellőzi és semmibe veszi.

A törvény, ez a biztosító intézmény pedig csak hadd működjen tovább az eddigi mederben.

Starrac generálinspektor folyó hó 28—29-ikén inspekción tartott a városnál. Vajjon mi lehet a felfogása erről az állapotról? Vajjon gondolt-e arra, hogy a város polgársága megtagadhatja azokat a városi hozzájárulásokat, taxákat, amelyek költségvetésileg még nincsenek jóváhagyva, s ha ez, Isten őrizz! bekövetkeznék, mi lenne a város adminisztrációjával és kit terhelne ezért a felelősség?!

Mi nem akarjuk álmából felébreszteni városunk polgárságát; bizonyára szépet álmodik, s ezért nem gondol a felébredésre.

Nem hibáztatjuk még a prefektet sem, mert hátha sir a szíve a mostani helyzet láttán, csak ő nem tehet arról, „hogy akarata ellenére senkit boldogítani nem lehet”.

Mi nem akarjuk magunkról azt hinni, hogy kukorékolásunkra virradat fog következni. Mi nem akarunk semmit, csak további szép álmokat és csendes nyugovást kívánni városunk polgárságának, a Prefekt urnak pedig azt, hogy őrkdjék buzgón városunk álmai felett.

Jó éjszakát!

Épül a gyilkostói üdülőtelep.

A Magyar Turista Egyesület kirándulása. — Rendes autóbusszközlekedés a békás—gyergyószentmiklósi útvonalon.

Multkori egyik számunkban megírtuk, hogy a Gyilkostónál felépült az első nyaraló, a dr. László Dezső kamarai képviselők nyaralója, mely az első fundamentumát képezi a gyilkostói üdülőtelep kifejlődésének, s most örömmel regisztrálhatjuk a hírt, hogy július 5-ikére felépül a második nyaraló, a dr. Makkay Domokos és társai közös nyaralója.

A gyilkostói álm, mely eleinte csak fantazmagóriának tűnt fel, kezd lassankint, de annál biztosabban megvalósulni, s pár év múlva már oda fejlődhetnek a viszonyok, hogy elkol-dusodott városunknak egy új fogyasztó piaca fog kialakulni.

A holt betűk hasábjain keresztül felhívtuk az élők figyelmét mesés szépségű Gyilkostavunkra, s ezek a betűk, melyek nem ismernek országhatárt, szállottak messze, messze idegenbe, belevésődtek a természetimádók lelkébe, s ezek a holt betűk most hozzák az életet adó pénzfolyamot egy holt lelkű város közepébe, hogy galvanikus áramukkal át- és átjárva az embereket, új életet öntsének beléjük.

A nagy realista: a pénz, melynek sem színe, sem szaga nincsen, eljön a legszebb és legfenségebb ideálmushoz, a nagy termé-

szethez, hogy cserébe maga helyett elvigyen ezer és ezer felüdült, önmagát megtaláló lelket.

A Gyilkostó, ahol nagy Jókaink szerint Tatrangi Dávid feltalálta az istenek véré: az ichort, mely a Jövő század regényében a légi harcok repülőinek éltető elemét képezte, most belénk csepegteti erejét, hogy ne a levegőben, hanem a földön vívhassuk harcainkat nem jövő ideálokért, hanem egyelőre a mindennapi nehéz és keserű kenyérért. Talán azért olyan nehéz ez a kenyér, azért olyan fekete, hogy annál szebb legyen a jövő! Ki tudja?!...

A Gyilkostó jövőjének fontosságát felismerte a tulajdonos közbirtokosság is, mivel, ha eddig nem is áldozott a Turistaházon kívül nagyobb mértékben az idegenforgalom fejlesztéséért, az idén azonban talán erején felül kitétt magáért azáltal, hogy a Turistaházhoz vezető úton mintegy százezer lej költséggel olyan monumentális kőhidat építtetett, amely megbír minden kritikát. Midőn ezen teljesítményeért a közbirtokosság minden elismerést megérdemel, fel kell hívnunk a figyelmét városunk mindenkori vezetőségének arra, hogy nem szabad csak öl-betett kezekkel néznie, hogyan dolgoznak egyesek a köz, s elsősorban a város érdekében,

hanem meg kell mozdulnia neki is, mert idáig igazán nem tett semmit, hacsak azt nem, hogy felépített a főtéren egy idegenforgalmi irodát, amely tíz év után a saját tulajdonába megy át és azért a csekély területért, amelyen az idegenforgalmi iroda fekszik, évi harminchatezer lej bérösszeget szed. A városnak ezt az összeget, amelyet mások munkája után ingyen élvez, nem szabad másra fordítania, mint csakis az idegenforgalom fellendítésére.

Most itt is van az alkalom, hogy ezen kötelezettségének megfeleljen. Járuljon hozzá a közbirtokosság által felépített hid költségeihez, amely közbirtokosság már oda jutott, hogy bankkölesönökből tengeti az életét. A városnak ez erkölcsi kötelessége.

De a közbirtokosság, mely mintha tudná, hogy mit várhat a város mindenkor vezetőjétől, már megtalálta a módját annak, miképpen tudjon valamit az építkezési kiadásokból visszaszerezni. S ez a mód amilyen izléses, épen olyan célravezető is.

Elhatározta ugyanis, hogy a Turistaház képével képeslapokat készített, amelyeket ellát a saját bélyegzőjével és amelyeket a saját részijében fog árusítani.

A közbirtokosság akkor, midőn jelen esetben erején felül részt vesz Gyergyószentmiklós város idegenforgalmának fellendítésében, nemcsak elismerést érdemel, hanem megérdemli minden erkölcsi támogatásunkat is.

A Gyilkostó természeti szépségeinek megismertetése érdekében kifejtett munkásságunk különben már eljutott a Brassói Turista Egyesületen keresztül a budapesti Magyar Turista Egyesülethez is, amely idei nagy turájának programjába felvette az erdélyi turának is a programját.

Az erdélyi tura aug. 1—10-ig fog tartani, mely idő alatt meglátogatják Brassóból kiindulva Bálványos—Torjai bűdösbarlang—Szent Anna tó—Tusnád—Gyergyószentmiklós—Gyilkostó és a Békási szorost is.

Gyilkostói kirándulásuk aug. 7—9-ikére van tervezve, amelyen a magyarországi Turista Egyesület felvéve magához a brassói Turista Egyesület tagjait is, impozáns számban fog megjelenni.

Ez a kirándulás igazi stilszerűséget azáltal nyer, hogyha városunkból és Csikból is akadna pár természetkedvelő ember, aki tömörülve lemenne a budapesti és brassói turisták elébe, s ott velük együtt megsejlelné a Brassói Turista Egyesület tulajdonát képező nagy-kőhavas két turista szállót, ahonnan feljőve, az Olt mentén a fent felsorolt útvonalon végig kalauzolná az idegen turistákat.

Milyen szépen be tudnának ide kapcsolódni a helyi cserkészek, akik minden nyáron szoktak ilyen nagyszabású kirándulást tenni.

Amennyiben bárkit is érdekelne ebben a nagyszabású kirándulásban való részvétel, úgy közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál szerkesztőségünk.

Az idegenforgalom fellendítésére az idén különben nagy ujtásra határozta el magát Dobréán Demeter autóbustulajdonos és Jakabffy Béla turistaházi bérlő. Bevezetik a rendes autóbustjáratot, mely hivatva lesz nemcsak a gyilkostói, hanem a békási forgalmat is lebonyolítani.

Az autóbustjárat menetrendjét pontosan még nem tudták összeállítani a vállalkozók, azonban értesülésünk szerint körülbelül a következőképpen alakul:

Tekintettel a pünkösdi ünnepekre, az ünnepek alatt, de csakis az ünnepek alatt, naponként fog a járat közlekedni. Az ünnepek után jun. 15-ig csak vásár- és ünnepnapokon, jul. 15-ikén tul pedig naponként.

A járat pontos menetrendjét legközelebbi számunkban fogjuk közölni

László Dezső két interpellációja.

Dr. László Dezső csikvármegyei magyarpartti képviselő a kamara május 28-iki ülésén interpellációt intézett a pénzügyminiszterhez, melyben az állatexport megállása miatt nyomorba jutott csikvármegyei lakosságnál az adóbeajtást az összes mezőgazdák és iparosokra nézve őszig felfüggeszteni kéri.

Továbbá interpellációt intézett dr. László Dezső a hadirokkantak ügyében a hadügyminiszterhez.

— A hadirokkantak ügye — mondta — az országban nincsen egységesen rendezve. A hadirokkantak között különbséget tesznek, aszerint, hogy román, vagy kisebbségi, illetve, hogy mint a román hadseregben lett rokkant, vagy pedig nem. Annnyira megy ez a különbség, hogy a kisebbségi rokkantak egytizedét kapják annak az összegnek, amelyet a román hadseregbe tartozók kapnak. A rokkantság megállapításánál, illetve a felülvizsgálásnál is a kisebbségi rokkantak mindig érzik azt, hogy nem a román hadseregben jutottak ebbe a helyzetbe. Teljesen vak hadirokkantak járandósága havi negyven lej és ennek fizetését is évek óta beszüntették. A hadirokkantak közötti megkülönböztetést fenntartani nem lehet s rajtuk egyformán kell segíteni. Az 1920-ban hozott törvény a regáti rokkantokról szól és ezt 1929-ben a beszarábiai terület rokkantjaira is kiterjesztették, míg az erdélyi rokkantak ügye máig sincs egységesen rendezve. Addig is, amíg a törvény rendezi az ügyet, kéri, hogy az ország összes rokkantjai egyforma kulcs szerint megállapított nyugdíjat kapjanak.

HANGOS FILM AZ URANIA-ban.

Nyilvános nyugtázás.

Nagyságos

Dr. Ferenczy Balázs
magyarpartti titkár urnak
Gheorgheni.

A csikszenttamási tűzkárosultak részére a Transsylvania Bank csikszeredai fiókjába befizetett 117.798 lej adomány átvételét nyugtázom s egyben a nemesszívű adományért hálás köszönetet mondom.

A vármegye segélyzőbizottság nevében:

Mercurea-Ciuc. 1930 május hó 12-én

Bartalis s. k.,
pénztárnok.

Székely népművészeti és egyházművészeti kiállítás Csiksomlyón a pünkösdi bucsu alkalmával.

A csikszeredai kulturházalapítás előkészítő bizottsága serényen dolgozik a székely népművészeti kiállítás megrendezésén, melynek Domokos Pál Péter tanár által összegyűjtött anyagát az adakozók áldozatkészsége a megalapítandó muzeum alapjául szánta. Hatásosan egészíti ki a népművészeti anyagot a főtisztelendő papság által rendelkezésre bocsátott egyházművészeti anyag.

A kiállítás 1930. június hó 6-án délután 2 órától 1930. évi június hó 10-én délután 12 óráig tekinthető meg a csiksomlyói volt fünevelő intézet, majd műipari telep 18 emeleti termében.

Az ünnepélyes megnyitás június hó 7-én délután 2 órakor lesz, hogy azon minden bucsujáró résztvehessen. A kiállítás jelentőségét méltatja és anyagát ismerteti Domokos Pál Péter tanár. A 18 teremben stíluszzerűen összeállított anyag be fog mutatni Csikmegye különböző vidékeiről egy-egy szobát a maga teljes felszerelésével, gazdasági és háziipari eszközökkel és termékekkel, ruházattal, butorizzattal, szöttekkel és himzésekkel.

A kiállítás egyházművészeti részén felsorakoznak az évszázados, felbecsülhetetlen értékű miseruhák, egyházművészeti ötvösmunkák, középkori iniciálékkal és miniatűrökkel díszített kodexek, stb.

Részt fognak venni a kiállításon gyűjteményes műveikkel: Nagy István és Nagy Imre festőművészek. A jelenkori székely népművészetet képviselni fogják: Kristóf faszobrász, Vas Áron agyagszobrász s a székely szövőipar és fazekasipar jelesebb reprezentánsai.

Annak érdekében, hogy a székely népművészetnek a kiállítás közönsége előtt minél tökéletesebb képe táruljon fel, kéretnek Erdély összes bucsujárói, hogy pünkösdi nagybucsun vidékük képviselőit jelenjenek meg.

HANGOS FILM AZ URANIA-ban.

A csikszenttamási tűzkárosultak építkezése.

Még mindnyájunk élénk emlékezetében van az a súlyos elemi csapás, mely ugyszólván az egész falut lángboritotta és így annál örvendetesebb részünkre az a látvány, melyet egy közelmúltban tett utunk alkalmából tapasztaltunk. A falu újjáépítése gyönyörű tempóban halad és a magyarság bőkezű áldozatkészsége folytán ez az ujonnan épített falu szinte díszére válik az egész vidéknek.

Hogy az anyagok beszerzése olcsóbb legyen, a megalakult építő bizottság különféle versenytárgyalásokat irt ki és így az egész község cserépszükségletét a dicsőszentmártoni Küllővölgyi Építő r.-t.-tól szerzik be, melynek cserepei minőség és kivitel tekintetében az ország legjobb gyártmányainak bizonyultak. Itt említjük meg, hogy nevezett gyár a közel jövőben városunkban is lerakatot létesít és ez irányban egy itteni előkelő intézettel folynak a tárgyalások.

Bennünket közelebből érdekel az is, hogy Márkus Zoltánt, ki hosszú időn át élt körünkben, a vállalat ügyvezető igazgatójának nevezték ki, és hisszük, hogy ismert energiája, határozott célkitűzései a mai válságos időkben is ezt a mindenképpen értékes vállalatot eredményesen fogja vezetni, ami elé főképp szakmai körökben érdeklődéssel tekintenek.

HIREK.

— **Hősök napja.** A hősök napja ünnepét városunk hivatalos képviselője, valamint a polgárság a szokott külsőségek között ünnepelte meg.

Az ünnepségeken képviseltették magukat az összes hivatalok, iskolák és egyházak.

Ünnepi misét celebrált Negoiescu Aurél gör. kath. lelkész, ki istentisztelet után megható szavakkal emlékezett meg a hősökről. Utánna Szabó György apát-plebános méltatta az ünnep jelentőségét, mely beszédek a nagyszámú közönség áhitattal hallgatott végig.

A hősök napjával kapcsolatosan meg kell említenünk azon szomorú tény, hogy míg a hősök sírjai a helyi Szociális Misszió tevékeny tagjai munkásságánál fogva rendezettek, addig a hősök fakesztjein elhelyezett tábláskákról az idő viszontagságai folytán a hősök neveit feltűntető írás lassankint már teljesen lekopott.

Hőseink, bármilyen nemzetiségűek is legyenek azok, megérdemlik tőlünk, akik túléltük a nagy világhátrát, hogyha nem is tudtak nekünk halálukkal biztosabb és boldogabb jövőt biztosítani, de legalább életünket megmentették az ók halálukkal, — megörökítsük és tiszteljük emlékeiket és hátrahagyjuk ezt utódainkra is.

Ehhez a tisztelethez és kegyelethez feltétlenül hozzátartozik az, hogy neveik is fennmaradjanak.

Ezért felkérjük a hősök emlékét gondozó egyesületet vagy bizottságot, hogy amíg még nem késő, a fejtáblákon elmosódó neveket festesse át.

— **Egyházi kitüntetés.** Szép ünnepségben volt része f. hó 25-én Szárhegy községnek.

E napon adták át ugyanis Zakariás Jenő községi jegyzőnek és Oláh Gyula községi bírónak a medgyesi szent. Ferenczendi tartományfőnökség diplomáját, melyben a tartományfőnökség nevezettéket az egyház körül kivívott

Férfi pénztárcák

nagy választékban
kaphatók

a Sándory könyvkereskedésben.

érdemeik elismerésül konfráterekké nevezi ki. Az értékes diplomát a kitüntetteknek Felcsér Miklós tekerőpataki plebános, a tartományfőnökség egyik konfrátéré adta át megleghangszavak kíséretében P. Gábor csiksomlyói zárdafőnök asszisztálása mellett.

A szép ünnepséget családi ebéd követte a szárhegyi zárdában, azután pedig uzsonna a kitüntetteknel, melyen sokan résztvettek a Szárhegy község vezető egyénei közül.

A kitüntetés minden tekintetben két érdemes embert ért, kik egész Szárhegy község előtt, de ennek határain is túl Gyergyó egész szélessége előtt köztiszteletnek és megbecsülésnek örvendenek.

A sok jókívánság mellé mi is csatoljuk a mi őszinte jókívánságainkat és örömről kifejezését a jól megérdemelt kitüntetés felett.

— **Szent-Imre ünnepségek Magyarországon.** Magyarország az idegenforgalom fejlesztésére s egyúttal a kath. ifjúság védőszentjének: Szt-Imre herceg tiszteletére, a f. évben Szt-Imre ünnepségeket rendez, mely gondolat megmozgatta nemcsak Magyarországon, hanem az összes katolikus és nem katolikus államok katolikusságát.

A Szt-Imre ünnepségek az ország különböző helyein, amelyek a legkisebb vonatkozásban is állanak Szt-Imre herceg életével és emlékével, egész éven át tartanak.

Az ünnepségeket rendező országos bizottság az ünnepségekre utazóknak úgy külföldön, mint hazánkban nagyobb kedvezményeket biztosított.

— **Leányklub majálisa.** Mindenkinél élénk emlékeztetésben él a Leányklub tavaly rendezett majálisa, ahol kitűnő hangulatban meghitt családi milióban mindenki oly jól mulatott.

A sikeren felbuzdulva, leányaink megerősödve a díjnyertes zászlóval, de legfőképpen a közóhajnak engedve, az idén is elhatározta a majális megtartását, és pedig június hó 22-én, vasárnap a Magasbükken.

Értesülésünk szerint rövid műsor és meglepetés is lesz, jó bor, kitűnő flekken s így mindenki oly jól érezheti magát, mint hal a vízben. Egész nap társas autóbusszokozás, ezen kívül magánfogatok állanak a közönség rendelkezésére. Mindenkit szívesen lát a rendezőség.

— **A csikmegyei tanács választása megsemmisített.** A csikmegyei tanács megalakulása ellen benyújtott felebbezés ügyében f. hó 20-án hirdetett ítéletet a kolozsvári revíziós bizottság. A megyei tanács alakulása formai hibák miatt megsemmisített és elrendeltetett az alakulás újra való lefolytatása.

A megyei tanács újabb alakuló gyűlése iránt a Prefektus később intézkedik.

— **Hirtelen halál.** Molnár Zsigmond ditrói lakos, volt hatósági erdőőr, volt ditrói közbirtokossági jegyző, f. hó 26-án családjával együtt anyósához, özv. Péterffy Lajosné volt róm. kath. segédkantornéhoz rokon látogatásra jött a tölgyesi autóbusszal.

Mikor Gyergyószentmiklóson a piacon kiszállt az autóbusszból, hirtelen rosszul lett és az autók és családja szemeláttára nyomban meghalt. Szívroghatás ölte meg.

Családját a hatósági szemle megejtése után hazaszállította Ditróba, hol nagy részvét mellett kísérték ki utolsó útjára.

— **Az új kereskedelmi kodex.** Régi sérelme volt a hiteléletnek, különösen a betevőknek és részvényeseknek, hogy egy-egy banknál pár részvényes, sokszor egy-két részvényes kezében összpontosultak a részvények, miáltal valóságos diktatórikus hatalmat gyakoroltak ezek a részvényesek az összes rábizott értékek és vagyonok felett.

Innen volt az, hogy egy-egy bankbukásnál az elhibázott bankpolitika miatt súlyos és kellemetlen helyzetek, sőt botrányok keletkeztek, melyek komoly veszélybe döntötték az összes, különösen a kis részvényesek és betevők anyagi érdekeit.

Ezek a botrányok hívták fel a figyelmet a kormányra, hogy revízió alá vegye a kereskedelmi törvények erre vonatkozó rendelkezéseit.

Ugyanezen súlyos anomáliáknak voltak az okozói a jelenlegi kényszeregyezési törvénynek

is egyes intézkedései, melyek tápot adtak egyeseknek arra, hogy a törvény intencióit kijátszák és nagy mértékben megkárosítsák a hitelezőket.

A konsziliul Legislatív hosszú hónapok, sőt évek munkája után végre elkészítette a kereskedelmi törvények egységesítésére vonatkozó úgynevezett kereskedelmi kodexet. A törvénytervezet még e hét folyamán kinyomtatják és véleményezés végett megküldik az összes érdekképviselőknek. Az új kereskedelmi kodex követi a most életbeléptetett francia joggyakorlatot, amely megtiltja a részvényeknek egy kézbe koncentrálását és a szavazatoknak egy személyben való összpontosítását. A törvénytervezet imperative kimondja, hogy erre csak az államnak van joga azoknál a vállalatoknál, amelyeknél az államnak érdekeltségei vannak. Az új kereskedelmi kodex keretében történik meg a kényszeregyezési törvény régen sürgetett reformja is. A törvény elfogadja a Bankszövetség, a Gyáriparos és a Hitelvédelmi szervek előterjesztett észrevételeit s ennek figyelembevételével állapítja meg az új törvény alapelveit.

HANGOS FILM AZ URANIA-ban.

— **A Kath. Legényegylet fagyaldélutánja.** Folyó hó 25-én, vasárnap d. u. tartotta meg első fagyaldélutánját a legteljesebb erkölcsi siker jegyében.

Ez a siker bátorítást ad a vezetőségnek arra, hogy az erkölcsös és léleknevelő szórakozásnak ezt a módját ezutánra is kultiválja.

A vasárnapi fagyaldélután csak próba volt arra, hogy vajjon az egyesület tagjai és a közönség hogy fogadja a kellemes szórakozásnak ezt a módját.

— **Novák Mária Szakácskönyve.** Most rendezti sajtó alá Novák Mária egy hosszú élet megfigyeléseinek és tapasztalatainak eredményeit, összegyűjtött konyhareceptjeit. Novák Mária tudvalevőleg hosszú évek során át vezette nagyhirű nagybátyjának, a híres orvosnak, néhai dr. Fejér Dávidnak házáat és ezalatt az idő alatt bő alkalma volt nemcsak a legteljesebb ételek előállítására körül szerzett tapasztalatait bővíteni, de a nagytudományu orvosnagybátyja szakszerű kritikája, nyomán egészségügyi szempontból való megrostálását is eredményesen kiállották. A Novák Mária konyhareceptjei hosszú évek sora óta közkezen forognak és csak számos oldalról hozzá intézett megkeresésnek tesz eleget, mikor most bevált receptjeit sajtó alá bocsátja. A körülbelül 800 receptet tartalmazó Szakácskönyv ez év őszén jelenik meg. Előfizetési ára 140 lej. Bolti ára 180 lej lesz. Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján is. Aki az egészségre hasznos, jóízű, a mai nyomasztó gazdasági viszonyokkal számoló, megbízható konyhai tanácsadót óhajt magának biztosítani, nem fogja elmulasztani a Novák Mária Szakácskönyvének megrendelését.

* **Orvosi hír.** Dr. Rosenfeld Endre orvos hazaérkezett és rendelkezéseit újból megkezdte.

— **Az új szesz-törvény tönkreteszi a vendéglőiparosságot.** Az új szesz-törvény, mely még csak javaslatban fekszik a parlament előtt, máris kétségbeesésbe kergeti a szesz italok elárúsításával foglalkozó vendéglőiparosságot.

Igy például a javaslat megszünteti az eddigi rendszert, hogy a szatóc és más üzletek alkoholt árúsítsanak és poharanként kimérjenek. Az új rendszer szerint alkoholt csakis szeparált, különálló helyiségben szabad árúsítani.

Községekben az italmérési engedélyek joga kizárólag a községeket illeti, amelyek az engedélyeket bérbeadhadják.

A javaslat 190. §-a kimondja, hogy szesz italokat hitelbe árúsítani nem szabad. (Talán ez az egyedüli hasznosintézkedés a javaslatnak. Szerk.) Olyan helyiségben, ahol kártyajáték folyik, tilos szesz italokat árúsítani. (Ez a szakasz a kávéházak tönkretételére alkalmas. Szerk.)

A készülő szesz-törvény sérelmes rendelkezései ellen tömegesen járnak a küldöttségek Bukarestben, de hogy ezeknek az intervencióknak lesz-e sikere a parlamenti tárgyalások alkalmával, azt csak a jó Isten, legfellebb Madgearu pénzügyminiszter tudhatja.

— **Jutalom az adóbehajtásokért.** Madgearu pénzügyminiszter új törvényjavaslatot terjesztett elő, amely az adóbehajtó közegek jutalmazásáról tartalmaz intézkedéseket.

Ha az adóhivatal 88—90-át behajtja az adóknak, akkor a tisztviselők három havi fizetésüknek megfelelő jutalmat kapnak.

Eddig nem lehetett panaszunk az adók ki-méletlen behajtása tekintetében, sajnáljuk is azokat a pénzügyi közegeket, akiket nyomor-ságos megélhetésük erre a pályára kényszerített, s akiknek éhbér fizetésükből is büntetés-levonásokat eszközölt a felettes hatóság, hogyha nem tudták szállítani a kijelölt mennyiségű adót, most azonban a miniszter még meg is alázza őket, valóságos vérdíjat vetve ki az adófizetők terhére és az ők jutalmazásukra.

Igazán nem népszerű foglalkozásukért most még nagyobb részvételt vagyunk irányukban.

— **Az új rádiótörvény megadóztatja a rádiókereskedőket és az amatőröket.** Az új rádiótörvény az újabb különdíjak megállapításával megdrágítja a rádiózást s nemcsak a rádió-amatőröket, hanem eladásával foglalkozó kereskedőket is különböző taxákkal sújtja, egyben megdrágítja a külföldről importált rádiókat is. Az új rádiótörvény tervezete ugyanis már kész van és azt rövidesen parlament elé terjesztik. A törvénytervezetnek a nagy nyilvánosságot különösen érdeklő része a rádiódíjak megállapítása. A törvénytervezet két kategóriát állít fel a rádió után fizetendő díjaknál: az első kategória az évenként fizetendő taxa, a rádió előfizetési díj, a második kategória pedig a kötelező fix taxa, amit az állam külön szed a rádiókészülékek után, akár fel vannak azok szerelve, akár nem. Az évi előfizetési díj nagyságáról a törvény nem intézkedik, annak megállapítását a közegészségügyi minisztérium fogja végezni a rádiótársasággal egyetértőleg. A nyilvános helyiségek, szállodák, rádiógyárak és lerakatok, éttermek, a magánosok részére megállapítandó előfizetési díjak ötszörösét fogják fizetni. Az előfizetési díjakon kívül a második kategóriába tartozó kötelező taxák a következők lesznek: Minden lámpás készüléknél lámpánként 40 lej taxa fizetendő. Ötven lejt kell fizetni minden vevőkészülék után. A hangszórók után 250 lej taxát kell fizetni. A taxákat a pénzügyminisztérium szedi be a vámigazgatóság útján az importált rádiókészülékeknek és anyagoknak. A belföldön előállított készülékek és alkatrészek után a taxát a pénzügyigazgatóság szedi be. A rádióamatőrök és a rádiólerakatok a taxákat tartoznak megfizetni egy hónap alatt a törvény életbelépésétől számítva. A titkos rádiókat a törvény szigorúan üldözi, amennyiben 10.000 lej büntetést szab ki a „feketerádiók”-ra.

— **Vasuti kedvezmények.** A lapok tudósításai szerint a nyári idényre a román államvasutakon a következő kedvezmények lépnek életbe: Félix, Biharpuspöki, Borszék, Vizakna, Bázna, Konstanca, Kovászna, Govora, Lipóva, Radna, Málnás, Szováta, Nagyszeben, Szinaja, Busteni, Azuga, Predaal és Brassó állomásokra utazók 50%-os vasutkedvezményt kapnak. Akik ezekre az állomásokra utaznak, menet egész jegyet váltanak, melyet láttamoztatniok kell az állomáson és fűrdőigazgatóságnál s az így láttamoztatott jeggyel ingyen utazhatnak haza. A vasutigazgatóság ezenkívül a megyeszékhelyekről szombaton vidékre utazó és hétfőn visszatérő közönségnek 100 kilométeres körzetben 50%-os jegykedvezményt ad.

— **Betörések Remetén.** A múlt héten Remetén is feltűntek a rablók és betörők. Május 20-án id. Balázs Bécsi János jómódu földbirtokos erdei birtokára ment. A késő esti órákban érkezett a Bakta Csorgó nevű helységhez, ahol az uton kétfelől előbukkant két fegyveres ember és megtámadta őt. Elvették tőle a magával vitt félliter pálinkát. S mivel pénzt vagy más egyéb értékes tárgyat nem találtak nála, megparancsolták, hogy azonnal távozzék. Középtérmetű, sötét ruhában voltak, és más vidékről valók, (az illető bementése alapján.)

A 21-ikéről 22-ikére virradó éjjel, csutakfalván Fodor & Pál fűszer és vegyeskereskedésbe akartak eddig még ismeretlen tettesek be-

törni. Az üzlet ablakát már ki is feszítették, amire Páll Simon, aki a zajra figyelmes lett, óvatosan a bolthelyiségbe sietett, azonban a betörők is megneszelték a közölgő lépteiket és idejében elináltak. A friss lábnyomokból és egyesek bemondásából megállapították, hogy két férfi és egy nő tagja volt a diszes társaságnak.

Sokkal nagyobb sikerrel operáltak a máj. 24-ikére virradó éjjel a Puskás Samu üzletének látogatói, akik a vasredőnyzárát lefeszítve a helyiségbe hatoltak és onnan több vég textilárut, talpféléket és egyéb bolti cikket emeltek el, nem feledkezve meg a fiókban lévő aprópénzről sem, amit szintén magukkal vittek. A csendőrség a nyomozást bevezette, mindezideig azonban semmi pozitív nyomot nem fedeztek föl. Így áll a vagyonbiztonság Remetén.

Az Urania mozgó hirei.

Technikai okokból a mozi hangosfilm programjában változás állott be, amennyiben először

Az éneklő bolond

Singing Fool

került vetítésre. A pénteki bemutató a legfényesebb siker jegyében zajlott le s e pillanatban megállapítható, hogy az egész világot diadallal befutó hangos filmslágér nálunk is megérdemelt meleg fogadtatásra talált. A publikum várakozása teljes mértékben kielégülést nyert, s egy fototechnikai, valamint cinematografiai szempontból maradéktalan műélvezetet nyújtott. A hatást a congeniálisan felépített kísérőzene a maximumra fokozta s a híressé vált Sonny boy dal utat talált a szívekhez.

E film még szombaton és vasárnap marad műsoron.

2-3 és 4-én, hétfőn, kedden és szerdán d. u. fél 3 órakor

Noé bárkája.

Ez a hatalmas 12 felvonásos filmkolosszus kiváló kvalitásai folytán annyira átment a köz tudatba, hogy külön ismertetése fölösleges. Meséje, mely a világháború és vízőzón gigászi meg rázkódtatásaiból meríti tárgyát, nagyvonalúsága, érdekessége s fokozódó hatása folytán egyen rangu a pompásan szinkronizált zenei aláfe-

téssel, melynek együttesen nagy és felejthetetlenül lenyűgöző élményt nyujtanak.

Legközelebbi filmünk a pünkösdi ünnepeken:

Éljen a sport Harold Loyd (ő).

Halálhid René Andoré.

— Megjelent az Erdélyi Turista évnegyedes folyóirat. A napokban hagyta el a nyomdát a Brassói Turista Egyesület szerkesztésében az Erdélyi Turista májusi száma, mely egy belső tartalmánál, mint külső eszínjénél fogva általános érdeklődésre tarthat számot.

Az Erdélyi Turista jelen száma, mely a Gyilkostóval is foglalkozik, csak 20 lej. Kiadóhivatal: Brassó, Szent-János u. 7.

Az Erdélyi Turista jelen számát is épen úgy, mint a többiekét, melegen ajánljuk turistáink és sportbarátaink figyelmébe.

Az Erdélyi Turista jelen száma közli a Magyar Turista Egyesületnek a Brassói Turista Egyesülettel f. évi aug. hóban együttesen megtartandó erdélyi tura részletes programját is.

* A gyergyószentmiklósi Kath. Legényegylet igazgatósága a kezelői állásra pályázatot hirdet. Junius 15-ig az érdeklődők jelentkezhetnek az egylet igazgatóságánál.

* **Eladó** 16 kötetben Pallas lexikon 4000 lejtért Gencsy Ferencnél Toplita, jud. Mureş.

* A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy a szobafestő és mázoló iparomban önállósítottam magam. A legújabb divatu külföldi mintalap kollekcióból van választékom. A legolcsóbb, izléses, jó munkát felelősséggel végzek. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri **Simon Lajos**, szobafestő és mázoló, Meszes-utca 17 szám. 6-1

* **Ha butorra van szüksége**, tekintse meg Hegyesy Lajos asztalosmester raktárát, ahol kemény és puhafa hálók állandóan raktáron vannak. Nagy raktár mindenféle hajlitott butorban. Megrendelésre bármilyen asztalosmunkát jutányos áron vállalom. Gheorgheni, Reg. Ferdinand 74. 10-6

* **Csukott** Schewrolet autó eladó. Értekezni lehet **Biró Ferenc** bőrzle-tében Gyergyószentmiklóson (Gheorgheni, jud. Ciuc.) 3-3

* Egy 12 lóerős lokomobil eladó **Vaslabon** az Ofánál.

Junius 1-től.
a Ditró-Tölgyes-Borszéki
autóbusz indul reggel fél
6 órakor (fél 7 helyett).

Primaria comunei Ditrău. Judeţul Ciuc.

No.: 1274/1930.

Publicaţie.

Se aduce la cunoştinţa generală, că în ziua de 23 Iunie 1930 ora 10 în localul Primăriei Ditrău — conform art. 88—110. din legea contabilităţii publice — se va ţinea licitaţie publică cu oferte scrise şi sigilate, pentru furnizarea a 40 steri (cca 320 m³) lemne uscate şi sănătoase de fag, transportate şi aşezate în stive în ograda primăriei Ditrău.

Termenul livrării este 20 August 1930.

Vadiul de 6% din oferta se va depune în numerar la caseria comunei Ditrău.

Licitatorii se vor conforma art. 21. din regulamentul de funcţionarea al Oficiul Central de Licitatie.

Caetul de sarcini se poate vedea la Primaria comunei Ditrău în orele oficiale.

Ditrău, la 28 Maiu 1930.

Primar:

Karácsony.

Notar:

Lascu.

Órát és ékszert
javit

szakszerűen és jutányos árban

STEIN

4 órás és ékszerész Városház-utca 1.

Izléses nyomdai
és könyvkötészeti
munkák

Sándory-nyomda
Gyergyószentmiklós-Gheorgheni
judeţul Ciuc.

Dusan felszerelt
könyv- és papir-
kereskedés

Szigoruan
szolid árak!

Figyelem!

Levélpapírok, borítékok, memorandumok, ügyvédi nyomtatványok, bálí meghívók, árjegyzékek, étlapok, valamint mindenféle könyvkötészeti munkák legolcsóbb beszerzési forrása.

Papirkereskedésben nagy választék dobozos és mappás levélpapírokból, modern levelezőlapokból, patent ceruzákból, emlékönyvekből, mindenféle irodai és iskolai felszerelésekből, valamint üzleti könyvekből.

Szigoruan
szolid árak!

Ha biztos eredménnyel, olcsó ár mellett akar hirdetni, úgy csakis a

„Gyergyói Ujság”
cimű hetilapban helyezze el hirdetésait.

Sándory Mihály könyvnyomdája Gheorgheni — Gyergyószentmiklóson.